

Matkailun monitieteiset mittarit kulttuuriympäristöissä

14.05.2019 | Kulttuurisihteeri Eero Koski, opetus- ja
kulttuuriministeriö

MAMOMI -hanke

Kestävästi kasvavan matkailun monitieteiset mittarit kulttuuriympäristöissä eli MAMOMI –hanke toteutetaan 1/2019 – 1/2020

Tulosten julkistaminen Matka2020 –messujen yhteydessä pidettävässä seminaarissa

Hanke on osa valtioneuvoston vuoden 2019 selvitys- ja tutkimussuunnitelman toimeenpanoa ja painopistettä ”*ympäristö, luonnonvarat ja puhtaat ratkaisut*” (www.tietokäyttöön.fi)

Konsortiopartnerit:

- Lapin yliopiston Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti ja Arktinen keskus
- Jyväskylän yliopiston musiikin, taiteen ja kulttuurin tutkimuslaitos ja KUOMA-koulutus
- Tapio Oy
- Arkkitehtitoimisto Hannu Hautajärvi

Taustaa

- Kansainvälisen matkailun kasvu
  - Ennusteiden mukaan kansainvälinen matkailu kasvaa 4-5 %:a vuodessa (UNWTO)
  - Kansainvälinen matkailu on kasvanut myös Suomessa
  - Kansainvälisesti kulttuurimatkailu on yksi kasvavista matkailun osa-alueista (UNWTO)
  - Tarve ennakoida, arvioida ja seurata matkailun **kulttuurisia**, **sosiaalisia**, ekologisia ja taloudellisia vaikutuksia erityisesti kulttuuri- ja luonnonympäristöihin monialaisesti ja –tieteisesti on voimistunut

Yhteys hallitusohjelmaan ja valtioneuvoston strategioihin

- Matkailu 4.0 toimenpideohjelma ja poikkihallinnolliset jatkoesitykset
  - Tukee erityisesti luonto-, kulttuuri- ja kestävän matkailun kokonaisuuksia ja Arktisen kestävän matkailun destinaatio-ohjelman toteuttamista
- Useissa kulttuuri- ja matkailupolitiikan strategioissa ja ohjelmissa tunnistettu ja tuotu esille tarve kulttuurisesti ja sosiaalisesti kestävän matkailun kehittämiseen
  - Kulttuuri- ja luonnonperintö ja kulttuuriympäristöt ovat matkailun tärkeitä voimavaroja
  - Matkailun kilpailukyvyn säilyttäminen tarkoittaa näiden varojen säilyttämistä.

YK:n Agenda 2030 tavoitteet

8.9 Laatia ja toimeenpanna vuoteen 2030 mennessä käytäntöjä työpaikkoja luovan ja paikallista kulttuuria sekä tuotteita edistävän kestävän matkailun edistämiseksi.

11.4 Tehostaa hankkeita maailman kulttuuri- ja luontoperinnön suojelemiseksi.

12.b Kehittää ja ottaa käyttöön työkaluja, joilla voidaan valvoa kestävän kehityksen vaikutusta työpaikkoja luovan ja paikallista kulttuuria ja tuotteita edistävän kestävän matkailun kannalta.

Hankkeen päätavoite ja toimenpiteet

Tukea matkailun kestäväää kasvua

- *Kestävä matkailu ottaa huomioon niin nykyiset kuin tulevat kulttuuriset, sosiaaliset, taloudelliset ja ekologiset vaikutukset keskittyen kävijöiden, elinkeinon, ympäristön ja paikallisyhteisön tarpeisiin (UNESCO)*
- *Kestävä matkailu on matkailua, joka ottaa täysimääräisesti huomioon nykyiset ja tulevat taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristölliset vaikutuksensa sekä huomioi matkailijoiden, matkailuelinkeinon, ympäristön ja paikallisyhteisöjen tarpeet (UNWTO)*

Toimenpiteet

- Rakentaa monialaisia mittaus-, arviointi- ja seurantamenetelmiä, joilla voidaan arvioida matkailun kulttuuriympäristöihin kohdistuvia vaikutuksia ja kantokykyä sekä erilaisten matkailijaryhmien kokemuksia
- Syventää ja luoda vuorovaikutusta tutkimuksen ja matkailun liiketoiminnan välille
- Lisätä tietoisuutta ja osaamista kulttuurisesti ja sosiaalisesti kestävästä matkailusta

Kulttuuriympäristön määritelmä

- Kulttuuriympäristöllä ”kattoterminä” viitataan hankkeessa ympäristöihin, joissa näkyvät ihmisen toiminta ja vuorovaikutus luonnon kanssa ja jotka toimivat matkailun vetovoimatekijöinä ja toteuttamispaikkana.
- Kulttuuriympäristö voi pitää sisällään aluekokonaisuuksia ja yksittäisiä kohteita

Hankkeen ohjausryhmä

Ohjausryhmän kokoonpano

- Opetus- ja kulttuuriministeriö (puheenjohtaja)
- Maa- ja metsätalousministeriö
- Työ- ja elinkeinoministeriö
- Ympäristöministeriö

Pysyvät asiantuntijat

- Business Finland / Visit Finland
- Helsingin yliopisto
- Metsähallitus
- Museovirasto
- Suomenlinnan hoitokunta

Kiitos!

Lisätietoja:

Soile Veijola, Lapin yliopisto, soile.veijola@ulapland.fi

Anne Mattero, opetus- ja kulttuuriministeriö, anne.mattero@minedu.fi

Eero Koski, opetus- ja kulttuuriministeriö, eero.koski@minedu.fi

